

Keskkonnaministeerium

Narva mnt 7a
15172 Tallinn, Eesti
keskkonnaministeerium@envir.ee

Kose Vallavalitsus

Hariduse 1
Kose
75101 Harjumaa
vald@kose.ee

Saku Vallavalitsus

Teaduse 1
Saku
75501 Harjumaa
saku@sakuvald.ee

Kiili vallavalitsus

Nabala tee 2a
Kiili alev
Kiili vald
75401 Harjumaa
info@kiilivald.ee

Kohila Vallavalitsus

Vabaduse 1
Kohila
79804 Raplamaa
vallavalitsus@kohila.ee

MTÜ Tuhala Looduskeskus

Tuhala Looduskeskus
Kata küla
75120 Harjumaa
tuhala@tuhalalooduskeskus.ee

Nabala karstiala kaitseväärtustest

Tartus 09.02.2010

Eesti TA Looduskaitse Komisjoni juhatuse laiendatud koosolekul Tartus, Baeri majas 05.12.2009 arutati Nabala karstialaga seonduvaid küsimusi.

Koosolekul andsid akadeemik Anto Raukas ja bioloogiakandidaat Ülle Kukk ülevaate Nabala karstiala loodusväärtustest, nende uurimistest, senistest ja kavandatavatest kaitsemeetmetest ja alale kavandatavatest lubjakivikaevandustest. Lisaks hüdrogeoloog, geol.-mineral.knd. Hella Kingu arvamusele "Nabala nitraaditundlik ala" arvestati ka geol. dr. Enn Pirruse kirjaliku selgitusega Nabala karstiala küsimuses. Arutelu järel jõuti järgmistele seisukohtadele:

1. Nabala karstialal leidub olulisi loodusväärtusi ka väljaspool olemasolevaid kaitsealuseid piirkondi. Näiteks on piirkonnast leitud 30 kaitsealust taimeliiki, sealhulgas 4

loodusdirektiivi liiki, kelle arvukus piirkonnas on märkimisväärne. Kogu Nabala karstiala on kantud Eesti Ürglooduse Raamatusse ja Eesti Looduse Infosüsteemi (EELIS), mis on kõigile kättesaadavateks algallikateks.

2. Tegemist on keeruka, kõrge põhjaveetasemega karstunud piirkonnaga. Kavandatavad lubjakivikarjäärid, kus kogu kaevandatav kiht on allpool põhjaveetaset, võivad seda väärtuslikku ja õrna ökosüsteemi ettearvatult mõjutada ja seada ohtu oluliste looduskaitseliste väärtuste säilimisele.
3. Alaga seonduvat probleemide keerukust ja olemasolevate andmete puudulikkust näitavad kasvõi juhtivate geoloogia spetsialistide erinevad hinnangud ala geoloogiliste objektide väärtuste, maaaluste veesoonte või voolusängide olemasolu ja lubjakivikaevanduste mõju suhtes. Vastuolulised on ka arvamused kavandatavatest lubjakivimaardlatest toodetava killustiku kvaliteedi ja saagise kohta.
4. Ulatusliku karsti olemasolu tõttu on ala kahtlemata nitraaditundlik. Seetõttu ei ole õige välistada nitraaditundliku ala loomise võimalust ning tuleb igal juhul vältida pinna- ja põhjavee režiimi muutmist ning hoiduda reostuskoormuse suurendamisest nii keeruka vetevõrguga alal.

Lähtudes eeltoodust peame vajalikuks järgmisi samme:

1. Enne otsuse tegemist kaevandustööde lubatavuse kohta on vaja täpsustada Nabala karstiala terviklikkust ja ulatust ning eri piirkondade omavahelisi seoseid.
2. Tuleb viia läbi täiendav kogu ala loodusväärtuste teaduslik inventuur ja eri piirkondade looduskaitseliste väärtuste hindamine.
3. Läbi viia kogu piirkonna veerežiimi täiendav geofüüsikaline ja hüdrogeoloogiline uurimine, mille alusel saab hinnata kavandatavate kaevetööde mõju allikatele, allikasoodetele, juba olemasolevatele kaitsealadele ning kohalike elanike poolt tarbitavale põhjaveele. Senised hinnangud ei arvesta karstinähtustega selles piirkonnas.
4. Lähtudes uuringute tulemustest tuleb otsustada, kas
 1. luua üks suur looduskaitsealune (koos kultuuriväärtusega) Nabala karstiala;
 2. ala väärrib nitraaditundliku ala staatust.

/allkirjastatud digitaalselt/

Prof. Urmas Tartes
Eesti TA Looduskaitse Komisjoni esimees